

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47670 GK 7

Sayı : 30671023-610- 349
Konu : Soru Önergesi (7/47670)

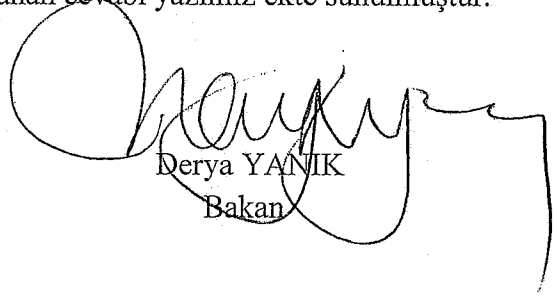
04/11/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.07.2021 tarihli ve 839159 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/47670 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

Niğde Milletvekili Sayın **Ömer Fethi GÜNER**'e Ait 7/47670 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından aile üyesi bireylerin çağın gerektirdiği temel aile yaşam becerilerine yönelik bilgi, beceri ve tutumları kapsamlı olarak edinebilmeleri için Aile Eğitim Programı (AEP) yürütülmektedir. AEP, “Eğitim ailede başlar” temel ilkesinden yola çıkarak hazırlanmış bir yetişkin eğitim programı olup eğitim ve iletişim, hukuk, iktisat, medya ve sağlık alanlarında hazırlanan 28 modülden oluşmaktadır.

Program kapsamında aile kurumunu ve yaşamına ilişkin, evlilik ve aile hayatı, anne ve baba olmak, çocuk yetiştirme, medya, aile ve internet, aile içi iletişim, problem çözme, etkili ve yetkin ebeveynlik, bağımlılık ve bağımlılıkla mücadele vb. konularda 81 il genelinde il müdürlüklerimiz ve Sosyal Hizmet Merkezlerimizde (SHM) yetiştirilen 1.076 eğitici tarafından halk eğitimleri verilmektedir. Bu eğitimler ile ailelerin bilgi ve farkındalık düzeyleri artırılarak yararlanabilecekleri hizmet alanlarına ilişkin rehberlik yapılmaktadır. Bu kapsamda programın uygulanmaya başladığı 2013 yılından itibaren 2.251.050 kişiye ulaşılmıştır.

Bakanlığımız tarafından yürütülen AEP kapsamında ailelerin medyayla ilgili bilgi, beceri ve farkındalıklarını geliştirecek halk eğitimleri eğiticilerimiz aracılığıyla düzenlenmektedir. Eğitim Programının 5 ana alanından birini oluşturan “Medya” bölümünde “Medyayı Tanımak”, “Medyayı Kavramak”, “Bilinçli Medya Kullanımı”, “Aile ile İnternet” modüllerinden oluşan eğitimler verilmektedir. 2013 yılından bugüne kadar toplam 172.166 kişiye bu eğitimler verilmiştir. Ayrıca aile danışmanlığı hizmetlerimiz ve ailelere yönelik sosyal destek programlarımızla da konuya yönelik desteklenmektedir. Bu hizmetlerin yanı sıra Bakanlığımız, aile dostu, aile odaklı politika ve uygulamaların üretilmesi ve teşvik edilmesi hedefiyle “Aile Dostu Medya” kampanyasını başlatmıştır. Bu alandaki temel amacımız, ailenin yeni teknolojiler ve medya karşısında değerlerini ve bütünlüğünü sürdürebilmesini sağlamak, medyanın aile üzerinde olumsuz etkilerini gidermek, böylece “Aile Dostu Medya” içerikleri üretilmesini teşvik etmek ve içeriklerde düzenlemeler yapılmasını sağlamaktır.

Bu amaç doğrultusunda Bakanlığımız ev sahipliğinde gerçekleşen ilk toplantıya, akademisyenler, Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Bilgi Teknolojileri Kurumu (BTK), Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ve Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri katılmıştır. Toplantıda, Aile Dostu Medya kavramı, kriterleri, iyi uygulama örnekleri, mevcut yasal düzenlemeler ele alınmıştır. Bu alanda, aileye yönelik olumlu etkilerde bulunacak yayın ve içeriklerin teşvik edilmesinin gerekliliğinin dile getirildiği toplantıda, bir medya yapımının Aile Dostu olması için bulundurma gereken genel kriterler de değerlendirilmiştir.

Yine Bakanlığımız ile Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) işbirliğiyle 29 Haziran 2021 tarihinde İstanbul’da “Medya ve Aile Değerleri Çalıştayı”, düzenlenmiştir. Bahsi geçen çalıştayda toplumun temel kurumu ailenin ve onun değerlerinin medyadaki ele alınış biçimini, bu alandaki tüm paydaşlarla birlikte tartışarak, konuya ilişkin görüş ve önerileri dile getirmesi sağlayarak çalıştay sonuçlarının bu alandaki politikalara yön vermesi amaçlanmıştır.

Bakanlığımızca Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) personeline yönelik 19.09.2019 ve 27.10.2020 tarihlerinde “Kadın Erkek Fırsat Eşitliği, Kadının Güçlenmesi ve Medyada Kadın Temsili” konularında fiziki ve çevrimiçi farkındalık eğitimi verilmiştir.

25 Kasım 2020 tarihinde Bakanlığımız tarafından “Şiddetle Mücadelede Televizyon Dizilerinin Rolü” konulu video konferans gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında ilgili kamu kurum temsilcileri, kanal yöneticileri, televizyon dizi yapımcıları, yönetmenleri ve oyuncular olmak üzere alanda çalışan katılımcılar ile şiddetsiz toplumun inşası için istişarelerde bulunulmuştur.

Ayrıca kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımlarının güçlendirilmesi; hak, fırsat ve imkânlardan eşit şekilde yararlanmalarının sağlanması; kadın erkek fırsat eşitliğinin tüm ana plan ve politikalara yansıtılması amacıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve meslek kuruluşları işbirliğiyle hazırlanmış olan 2018-2023 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”da 5 Temel Politika (*Eğitim, Ekonomi, Sağlık, Karar Alma Mekanizmalarına Katılım ve Medya*) ekseninden biri de Medyadır. Medya bölümünde “Medyada Kadın Temsilini İyileştirmek ve Güçlendirilmek, Kadınların Medyayı Verimli-Eleştirel Kullanımlarını Sağlamak” temel amaç olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımız; kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğuna dair inançla çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Çalışmalar çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı işbirliği ile “Sıfır Tolerans” ilkesi çerçevesinde; (i) kadına yönelik şiddetle mücadelede mevzuat çalışmaları, (ii) eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, (iii) kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, (iv) şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesine yönelik çalışmalar olarak sürdürülmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda belirtilmektedir;

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un yürürlüğe girmesi, yasal altyapının güçlendirildiğinin ve kadına yönelik şiddetle mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir.

6284 sayılı Kanun dayanak alınarak kurulmuş olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerini yedi yirmi dört esasa uygun olarak yürüten sosyal hizmet kuruluşlarıdır. 2018 yılı itibariyle ŞÖNİM’lerin 81 ilimizde yapılanma süreci tamamlanmış olup bu merkezlerde; 6284 Sayılı Kanun kapsamında, şiddet mağduruna yönelik tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile psikososyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve rehberlik danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır.

ŞÖNİM’lerden 2020 yılında ülke genelinde 190 bin kadın, 14 bin çocuk ve 116 bin erkek olmak üzere toplam 220 bin kişi; 2021 yılı 30.09.2021 itibariyle 184 bin kadın, 16 bin erkek ve 13 bin çocuk olmak üzere toplam 213 bin kişi hizmet almıştır. ŞÖNİM’lerin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Diğer yandan ilçe düzeyinde sosyal hizmet müdahalesi ve takibini sağlamak üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde hizmet sunmak amacıyla oluşturulan Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde; 372 SHM’de, şiddetle mücadele irtibat noktası oluşturularak; 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağdurlarına yönelik tedbirlerin takip ve izlenmesi, psiko-sosyal destek başta olmak üzere rehberlik, danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaya başlanmıştır.

Bakanlığımız bünyesinde “ALO 183 Sosyal Destek Hattı” şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak hizmet vermekte; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Mart 2020 itibariyle salgın nedeniyle gelen çağrılar artışı göz önünde bulundurularak 183 Sosyal Destek Hattında önceliklendirme süreci başlatılmıştır.

Sosyal Destek Hattını arayan şiddet mağdurları “0” tuşuna basarak herhangi bir sıra beklemeden ilgili destek personeline ulaşabilmektedir. ALO 183 Sosyal Destek Hattı’ üzerinden 2020 Mayıs ayı itibariyle WhatsApp uygulaması, 2021 yılı başından itibaren ise BİP uygulaması aracılığıyla vatandaşlara hizmet sunulmaya başlanmıştır. Böylelikle, “0 501 183 0 183” iletişim numarasından 7 gün 24 saat ilgili destek personeline ulaşılmaktadır.

Kurumsal hizmet birimlerimizde uzman personelimizin hizmet sunum kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitimlere düzenli olarak devam etmektedir. Bunun yanı sıra İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile imzalanan “Eğitim Protokolleri” ile 2007 yılından bu yana ilgili taraflarla gerçekleştirilen eğitim çalışmaları ile 118.084 polise, 27.193 jandarma personeline, 158.693 sağlık personeli, 106.389 din görevlisine yönelik kadına karşı şiddetle mücadele konusunda eğitim programları gerçekleştirilmiştir.

2018-2019 ve 2020 yıllarında 81 ilde her ay farklı kurum ve kuruluşlarda görev yapan kamu görevlilerine yönelik “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri” gerçekleştirilmiş olup 2020 yılsonu itibariyle yaklaşık 75 bin kamu personeline ulaşılmıştır.

2018 yılında (Mülga) Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlıkları işbirliğinde Bedelli askerlik hizmetinden yararlanacaklara yönelik “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele” konusunda farkındalık seminerleri gerçekleştirilmiş olup toplam 630.000 er ve erbaşa ulaşılmıştır.

Ayrıca, Aile Eğitim Programının 5 temel alanlarından olan “Hukuk” alanı ile “Eğitim ve İletişim alanında aile içi şiddet, ihmal ve istismarın önlenmesine ilişkin halk eğitimleri programın başlangıcından itibaren 81 il genelinde verilmektedir. Bu kapsamda 2013 yılından itibaren her yıl ulaşılan kişi sayısının artırılarak programın yaygınlaşması sağlanmaktadır. Bu alandaki farkındalık çalışmaları pandemi döneminde de çevrimiçi toplantılar yoluyla sürdürülmektedir.

Diğer yandan şiddet mağdurlarının etkin korunmasını sağlamak üzere 2015 yılından itibaren teknik yöntemle takip pilot uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulamanın İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde ülke geneline yaygınlaştırılmasına yönelik teknik altyapı çalışmaları tamamlanmış olup Ocak 2021 itibariyle ülke genelinde 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen teknik yöntemlerle takip kararlarının gereği İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) bünyesinde kurulu elektronik izleme merkezinde yerine getirilmektedir.

İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız işbirliğinde şiddet mağdurlarının kolluğa hızlı ve etkin erişiminin sağlanması amacıyla Kadın Destek (KADES) Uygulaması geliştirilerek 24 Mart 2018 tarihi itibariyle kadınların kullanıma açılmıştır. Sadece kadınların kullanımına açık olan ve T.C. kimlik numaralarıyla giriş yapılan uygulamayla kadınların daha etkin korunması sağlanmaktadır.